

már a jelen ikenetben küldöinek csak azon nézete foglaltatik, miszerint az örökváltság a földesurra kötelező legyen, e részben azt pártolva, küldöinek egyéb nézeteit is befoglalhatni kéri, ezek úgy alkotmányosság, mint nemzetiség szempontjából fontosak lévén. Az ikenetnek utolsó sáta, mely így szól: „Kivánják továbbá a kk. és rr. ezen választmányt azzal is megbízni, hogy azon viszonyok felett is, melyek a birtokosok, és azoknak földjein létező nem urbéri lakosok közt jelenleg fenforognak, külön javaslatot készítsen” — szövege kihagyatni véli, felfogása szerint az örökváltság eszméje csak oly birtok körül foroghatván, mely mint urbéri birtok, akár urbéri szerződésben, akár törvényben megállapított tartozások teljesítésének köteleltsége mellett, a jobbágyok kezénél van, s a mely akár az urbéri behozatalakor, akár későbbben összeiratván, az urbéri Iajstromban benfoglaltatik, s az adó alapjául szolgál. Ezen urbéri birtoktól azonban lényegesen különböznek az utolsó sban érintett majorsági földek, melyek a tulajdonos által nem urbéri lakosoknak magánygyezkedés útján, bizonyos szolgálat vagy köteleltség teljesítése mellett meghatározott időre, vagy az illető birtokosoknak szabad tetszéseik szerint átadotva, adó alapjául nem szolgálnak, s az illető birtokos által nemcsak az I. R. 40 cz. esetében, hanem szabad tetszése szerint is mindenkor, vagy a határidő elteltével, mint tulajdon, szabadon visszavehető. Az örökváltság létrehozását gátló minden akadályt mellőzni kellvéen, miután ezen tárgyhoz a m. főrr. is hozzászólnak, azon dynasták, kiket, terjedelmeseb birtokuknál fogva az örökváltság kérdése leginkább érdekel, hogy ha ezen különböző minőségű birtokból eredő viszonyoknak megszüntetése együtt tárgyalatik, szövege véleménye szerint épen e miatt ellenszenvre találván még az urbéri örökváltság is továbbra fog elhuzódni; mert bár mikép szépitéssek a dolog, az örökváltság szövege nézete szerint nem más, mint egy neme a kisajátításnak, mit maga tulajdonára nézve egy birtokos sem ohajt. Ezen két különböző mennyiségű birtokból eredett viszony megszüntetésének együtt tárgyalása szövege nézete szerint veszedelmes, mert a birtokost könnyen azon aggodalom szállhatja meg, hogy azon majorsági birtokának tulajdonától, melyet az adózó nép fölségelésére használatul önként átadott, a törvényhozás által megfosztatik, s így később lesz azon majorsági földet, melyeket maga művelni nem képes, inkább paragon hevertetni, hogy sem azokat az adózó nép használatába bocsátaná, mi által csak azok vallának kárt, kiken a kk. és rr. segíteni akartak. Ezeknél fogva szövege az utolsó § kihagyatását kívánja.

Zomboresevi V. Szabadka köv.: Mindazon intézkedések között, melyek a középkorból reánk maradván a jelenkor szükségéhez illelnek, nincs egy is, mely eszmében oly lenálzó, alkalmazásban oly boszantó, eredményben oly veszedélyes volna, mint az urbéri viszonyok. De habár tudom is, hogy nincs oly igaz, és nincs oly igazságos ügy, melynek céljére egy pár okocsát — ha csak kivihetőség tekintetéből — nem lehetne felhozni; és viszont nincs oly igazságtalan, melynek mellette védokot, vagy helyesebben szólva védürügyet felhasználni nem lehet: mégis az örökváltság hasznos és szükségesség voltát mutogatni nem fogom főleg azért, mert azt a törvényhozás eddigi működései, s a k. k. előadások illető pontja is kétségen kívül helyezték, s jövőjét meg lehetesen biztosíták. — Véleményem szerint a kérdés csak az lehet: hogy az álladalom, mely valljuk meg őszintén ezen viszonyokat előbb létre hozta, azután pedig legalisálta, tegeyen-e valamit azoknak megszüntetésére, vagy pedig maradjon továbbra is közönyös és részvétlen oly feladat megoldásánál, mely közvetlenül az illetőknek nyújt hasznót, és megnyugvást; közvetve azonban és további eredményeiben egész jövőjét nem vedom biztosítja, de egyenesen feltételezi. — E részben küldöimnek világos meghagyását teljesítem, midőn az urbéri váltság ügyében a statussegelmet igénybe veszem. — Azok, kik az urbéri viszonyok magánszerűségét vitatva az álladalom beavatkozását ellenzik, nem eléggé ovatosak, midőn ezen viszonyok publicus alapját elvetik, nem méltányosok, midőn a teljes kárpótlás elvét egész becsében fel nem fogják, és nem igazságosak a törvényhozás irányában, mely intézkedéseit a magánszerződésekből kiféjlett alkuszéri viszonyokra valamint eddig ki nem terjesztette, ugy ezuttal is ki nem akarja terjeszteni. — En ugyanis a kerületi határozatok azon részét, melyben a választmányok meghagyatják, hogy azon viszonyok felett is, melyek a birtokosok, és azoknak földjein létező nem urbéri lakosok között jelenleg fenforognak, külön javaslatot készítsen, odairányozottnak vélem, hogy ezen viszonyok, melyek az urbéri váltság véghezvitelének esetére meg fognak szaporodni, nem visszahatólag, hanem megelőzőleg akként rendeztessenek, hogy ez okból később ismét az álladalomra a magánszerűség korlátlan voltának paizsa alatt — veszély s baj ne háramolják. Ez utóbbi szükség Istennek hála! hazánkban nem állott elő, mint Angolországban, melynek törvényhozása az irlandi egészen magánszerű agrariális viszonyokat rendezni kénytelen leend. Ha illető szükség fenforogna, könnyű volna a statusnak e részbeni rendelkezési jogát szövege is tettel is bebizonyítani. — En nem tartozom azok közé, kik a feudális viszonyok keletkezését pusztá erőszakból származtatják. A népvándorlások korában, s azon időszakban, mely utána következett, midőn a hazafütség eszméje még kiféjtvé nem volt, midőn a nép életet keresett, de a földet, mely azt nyújtotta, nem becsülte, midőn ha egy vidék adományait felemészítette, összedve sátorfáit odább állott, midőn zordon és terméketlen vidékről kies és termékeny tájakra tömegesen vándorolt: akkor a feudális institúciók bármily igazságtalanok voltak természetjogi szempontból, czelszerűek és szükségessé voltak álladalom alkotására, s annak megszilárdítására. Az ur, mert hatalmat és tekintélyt nyert, melyet más vidékre át nem vihetett, a rabjobbágy, mert kényszerítve volt, — állandosították lakásaikat s földművelés szintjét, mint minden más előme-

netel lehetővé tétették. De azóta sok idő mult el, s a körülmények gyökerestől megváltoztak. A mi egykor az emberiség nagy czéjja felé előkészítő lépés volt, az jelenben veszélyt okozó akadály képében tűnik fel. S ha a status egykor a feudális viszonyoknak előállítására segédkezett nyújtott, s azokat a maga érdekében türtte és védelmezte: most midőn önérdéke megkívánja, hogy azok békésen és rázkodtatás nélkül oszlojanak, megszüntetésükre segédkezett nyújtani köteleztetik. — Nem tudom van-e valaki ezen házban, vagy e házban kívül, ki a feudalismust természetjogi, s most már álladalmi szempontból is védendé; de annyit tudok, hogy az idők hullámai alapját annyira megrongálták, hogy nincs emberi erő, mely azt talpra állíthassa. Az idő kimondta az elkorlátot óriásra a halálós ítéletet, mely rajta forma szerint csak ott nem hajtott végre, hol mint nálunk, a statushatalom közbeveté magát; s ez is mindinkább érzi a megtartásnak naponkint növekedő nehézségeit. — Ez okból küldöim azon erőt, mely ezen institúció fennmaradt foszlányainak védelmére fordítatik, lényegesebb és szükségesebb statuscélok elérésére szánva az urbéri viszonyok végkiegyenlítését ohajtsaik sorába helyezték, és mivel meg vannak győződve arról, hogy a czél közérőnek segítségével nélkül el nem érhető, meghagyatják, hogy a status részvétének igénybe vételét sürgessem. És ez értelemben kívánom, hogy a status a váltsági öszlet egy részét magára vállalja. Azon esetre azonban, ha ez a jelenleg fenforgó körülmények közt elérhető nem volna, pártolom a kötelező törvény eszméjét azon terjedelemben, melyben az a kerületi határozatban felállítottat.

Tóth L. Breznobánya köv.: A sz. kir. városok, jelen mostoha helyzetükben, eldöntő befolyást nem gyakorolhatván a tábla határozatára, szükségesnek tartom, hogy legalább sympathizatorok képezzék ki a ház naplójába azon határozatok iránt, melyeket e csupán nemeseből álló képviselő tábla azon népek érdekében hozott, mely itt képviselve nincs. Örömmel üdvözlem az örökváltság eszméjét, mely ha csakugyan — mit engedjen a hon Istene — az akadályok legyőzése után, boldogító valósággá valhatik, oly erőt adand hazánknak a szabad munka s tulajdon által felüdült s felemelt népben, melyről aligha álmokat azok, kik egy évtized előtt ezen eszmének bajnokait, mint lázadás apostolait üldözték. A sz. k. városok — szabad hinnen, mindnyájban, mert rokonok a néppel érdekében s reményben — szent örömmel üdvözlik e nemesebnek e nemes törekvését, mert meg vannak győződve, hogy így mindnyájunkat, nemest és polgárt és parasztot, a hazaszeretnek azon legerősb, legbiztosb neme fog a közjó előmozdítására összeolvasztani, mely csak a szabadság s jogok élvezése, a becsületes önérdék által taplaltatik. — Midőn azonban ekin örömmel üdvözlem az eszmét, szabad legyen nekem — mint democraticus képviselőnek — egy pár radicalis szót mondanom. Nekem megjegyzésem van az ikenetnek csak egy szava ellen, de a mellőtől igen sok függ. Azt olvasom itt: hogy az urbéri viszonyokból kibontakozás a földesurnak a köteleltes kármentesítésével fog eszközöltetni. En t. k. k. és rrk! ellenkező értelemben vagyok azokkal, kik e szót épen igazság szempontjából tették az ikenetbe; én, noha kármentesítési szövege ohajtok, ezen tökéletes, teljes, egész s kármentesítés idejét roppant igazságtalanságnak tartom. Ha az örökváltság ügy annak idejében részletes tárgyalásra ide kerül, meg fogom tenni észrevételeimet az egyes urbéri terhekre nézve; most csak annyit kívánok kimondani, s ebben bizonyonyal mindenki egyetért velem, hogy a teljes kárpótlás annyit mint a mostani terhek megörökítése, ez nem váltóság, ez nem állapotjavulás, — s teljes kárpótlást követelni hübéri tartozásokért, melyeknek sem igazságos alapja, sem jövője, nagyszerű igazságtalanság. Vajjon ki meri állítani, hogy jövedelmény az ország népére, a nyomoru adózóra nézve, ha az egy, legalább részben erkölestelen s természetelleni kamat egész tökéjének egyszerű letételére szorítatják? — s midőn e viszonyok előbb utóbb, így vagy amugy, csakugyan meg kell szünni, kinek lehet joga egész kárpótlást követelni, a mi annyi, mint feltenni, hogy ezen természetelleni viszony örökké tartand. — Nem akarom bővebben fejtegetni a kényes tárgyat, s csak arra kérem t. k. k. és rrket, hogy ezen szót: tökéletes, a kármentesítés mellől kihagyjui, vagy a méltányos szóval felesterelni méltóztassanak.

Jagasics S. Esztergom m. köv.: Midőn az örökváltság kerületi tanácskozás alatt volt, nem lévén e részben határozott részletes utasításunk, a kényszerítés elvre nézve követünk meggyőződésünket, mely szerint hittük, hogy miután az örökváltság nemcsak a jobbágyokra, hanem magokra a földesurakra nézve hasznos, és így tökéletes kármentesítésük mellett épen érdekükben kívánatos, — ha találkozának néhányan, kik ezen érdeket fölfogni vagy nem akarják, vagy nem tudják, azoknak kényszerítését törvénybe iktatandónak gondoltuk; — amde mielőtt küldöim ezen nagy fontosságú tárgynak itt mikép lett megvitatásáról tudomást szerzhettek volna, otthon az örökváltsági utasítás újabb vita tárgyává tétetvén, küldöim a kényszerítés elve ellen nyilatkoztak; minék következtében kénytelenek vagyunk azok sorába áttérni mi is, kik az örökváltságot tiszta szövegeből ugyan, de minden kényszerítés nélkül eszközöltetni kívánjuk. — Egyebiránt a szerkesztő végskaszakát kihagyandónak vélem.

Bujanovich Gy. Eperjes köv.: Megütöközvén azon, hogy Breznobánya követe az összes városok nevében szólván, magát democrata követnek nevezé, miután a városi követek rendi követek, kéri Breznobánya követét, hogy ezentul maga személyében nyilatkozzon szövegekedjék.

Zachar M. Breznobánya köv.: Követársá nyilatkozatát oly értelemben fogván fel, mintha az a kárpótlás igazságtalannak állította volna, holott utasítása szerint a tulajdoni jog esonkításába ereszkednie nem szabad, nyilatkozatát magáéval nem teszi.

Stúr L. Zólyom köv.: Ha van fontos ügy — így szól —

mellynek szerencsés eldöntése a legforróbb s legigazságosabb kívánatok egyike, ez a szövegegen levő örökváltság, azon szegény adózó népnek emancipációjára, mely igen el van nyomva, lealázva, s mint misera contribuens plebs a külföld előtt is ismeretes. Mert bár századok lefolyása alatt honunk felvirágzására sok czelszerű intézkedések tétettek, de a szegény elnyomott nép érdekében csak igen kevés történt, mi a szövegeket megnyugtathatta volna. Multkor Pest m. nagycrd. követe a nép elnyomtatásában fátumot látott, mondván, hogy ez a világ rende és folyama; mert ki a köztársaságban lejjel áll, az lenyomatik és megadóztatik, ellenben a polgári állásban felülemelkedő, jogokkal ruházatik fel s a terhek viselésétől megkíméltetik. Ebben szövege fátumot épen nem lát, mert különben az elnyomottak sorsa javíthatlan volna, a fátum egy elkerülhetlen szükség levén, melynek az álladalomban helye nem lehet. Volt ugyan a történetek nyomán fátum, midőn a romaiak által meghódított nemzetek a capitolium előtt bilincsekben hódoltak a hatalmasoknak; de ezen borzasztó állapot, midőn egy író szövege szerint, „a világnak szövege megtörve vala, csak a keresztény vallás elterjedése előtt létezett. — Átérve a nép sorsának festésére, szövege az itt teendő szükségét fejtegeté. Szabadságot kívánunk — u. m. — terjeszteni, de a szabadság eszméjével ellentétben áll az urbéri szövege. Azt mondják, hogy hazánkban szabadság nem létezik, mert a jobbágy szabadon költözhetik; de e jogban a rabszövege nem diaeriticia még nem rejlik. A rabszövege igája alatt görnyedez mind az, kinek sajátja nincsen. A jobbágy földe, melyet az véres verejtékével annyiszor megöntözött, nem sajátja; munkálkodik a jobbágy, de más javára. S ezen állapot nem fátum szövege helyzet, hanem szabad rendelkezések szövege, s leginkább a boldoglatlan emlékezteti Dózsa lázadásának szomorú következménye, mely miatt a szegény nép mintegy boszuló büntetésül három század átkát hordozni kénytelen. Ily állapotban a nép, sajátja nem levén, csak hazátlan vándor, mely a hon iránt szeretettel nem viseltethetvén, a fejlődő szabadságnak csak gátló szolgálhat; mert ha semmije sincs, ahöz ragaszkodással nem is viseltethetik. Az ily elnyomottak csak szövege földje van, s nem mondhatja el azon édes szövege: O pater, o patria, o Priami domus! Könnyű annak — folytatá szövege — hazaszeretéről beszélni, a kinek szemei terjedelmes birtokon függenek, szövege csoportok, gyönyörre minden eszközök készen állanak, ki nem ad csak gyűjt, ki nem szenved csak élvez 'stb. Ily ember szeretheti hazáját, mert azáltal önmagát szereti. Máskép van ez a szegénynek, ki nyomorult életét alig bírja fentartani, s a mi kevéssel bír is, abból másnak adni kénytelen. — Műveltséget is akarunk terjeszteni, de ily körülményekben alig sikerülend, és hiába is tervezgetünk népnevelést, míg a jelen viszonyok fenállanak. Hasonlag nem fejlődhetik ki az ipar sem, mert a jobbágyoknak saját földje nincsen, sőt az ősiség fenállása mellett a földesurak vagyona sem szabad birtok, melyen az ipar fel nem virulhat. A híres Young mondja: adjatok földet, de teljes birtokkal, s paradiosom lehet elővárásolni, különben a nem szabad földön tövisbokrok fognak teremni. — Ezek szerint hazánk jövője nagyrészen az urbéri viszonyok megszüntetésétől függ. Oly országban, hol a szövege száműzött, mint például Franciaországban, ott a közbirtok is biztosítva van, míg az oly helyeken, hol szövege rendszer létezik, a közösend veszedélyben forog. Igazna a nagy Szövegeinek, ki mondá, hogy a lázadások antitoduma a szabadság. Fel kell tehát szabadítani a népet, ez a törvényhozónak szövege köteleltsége; s hogy a nép köteleltségei mellől jogok is csatoltassanak, a nemzet érdeke kívánja. Döntessenek le az aránytalanságok is. A nép fizeti a hadiadót, s ő maga is katonáskodik, unozokat állít, s az erre megkívántató költségeket ő fedezi, reá rovatik a deperditá, fizeti a házi adót, s maga végzi el a terhek közmunkákat, vámot fizet, urbéri terhekkel árasztatik el, robotoz, dézmát, adót fizet s mindezt 13,240,974 hold földtől, mely nem is sajátja teljesíteni kénytelen; míg a nemesség 32,000,000 hold földet bír, s az előszámlált terhekben nem részesül.

Tóth L. Breznob. köv.: Egy pár szót kell mondanom igazolásomra. Tisztelt követársam, kétség kívül a távolság miatt, nem jól értette szövegeim, s alkalmat vett magának, utasításunkra hivatkozva ellenem mondanom. En nem mondom, hogy kárpótlást nem akarok, sőt az urbéri adórol hitem az, hogy bármint legyen ezen adónak jogi eredete s természet, most, miután több százados gyakorlat által szentesítve van, azt — ha békés átalakulás terén akarunk maradni — csupán méltányos kárpótlás mellett lehet megszüntetni. En csupán a tökéletes kárpótlás helyébe akartam a méltányos szót tétetni, mert azt hiszem, hogy a későbbben az örökváltság iránt tervet készítő választmány a jobbágyra nézve valamely kedvezőbb váltsági lábat ajánlana, mint az, miszerint az urbéri évi tartozás hatos kamatnak vétetik, s ennek tökéje tekintetik váltságsummának, ezen kifejezés annak utjánban fogna állani. Reményem, hogy ezen nyilatkozatom meg fogja nyugtatni tisztelt követársamat. — Eperjes nagy érdemű követének pedig, ki annyira megijedt a democratiától, csak azt jegyzem meg, hogy ezen democratia igen szép szó, csak nem kell összezavarni ochlocratiával, s nem kell neki valamely szövege értelmet adni. En csak oly értelemben vettem azt, mint ellentétét az aristocratiának, mely e táblán a megyei követ urak által van képviselve. Az összes kir. városok nevében csak annyiban szólom, a mennyiben az örökváltsági eszme iránt sympathiát jelentettem ki, melyet hiszen maga az érdemes követ ur is nyilatkozott, s mely a kir. városoknál annyira természetes. A mit ezentul mondtam, magam rovására mondtam.

Babarczy A. Csongrád köv.: Hogy az urberes adózások, épen azon modor miatt, melyet ezek a törvény értelemben lerovandók, sem a földesur sem a jobbágy jól értett érdekeit nem képesek többé kielégíteni, sem pedig a közállo-

mány igen e tekintetű des. Midő mint hog modorában elhárítatv sák. E cza leendő elr eszközekek tozások tő lajdon szövege oly tökére mondhatl ke felvéte kevév misz ugy hiszül nem csak a jöllétn az örökvá szeriteni, ják. Es a robot, előidézés az tízed v pedig ny kényszeri természet vényt ak meghatár évi érték jorságok, maradás tessék, s így öt Ez intéz akadályo vén meg tet nem kintetéb ség nem a tulajdó kifejlett

A tö tudósít elve ell Szerém, követel é félre kite tak, (mi — az ut talannak B ő az utols mak ellé nép ügy ismételn ki nem rint ezet egy kis csak ann felett is nem urb látot kés szüntetés benne a többség ime mód Az íző ülés clos

XXI. Pál és J Miklós; vény- és Lego ben min M. ugy v szerűbb l a 9, 10 mikben a kezetet a ményt eg nemzetis tal kegye sikerére szükségén is S Á ményben javaslato pedig a f gadtatott pártolá, nyen kibü világoztá rozat nem hol az 18 alázatos a többség zatra is s kölcsönös felvétetni ressek, l vül is elis

mány igényeinek mai felfogás szerint meg nem felelhetnek, — tekintetben mind inkább szilárdul a köz nemzeti meggyőződés. Midőn e bajon segíteni akarunk, a cél más nem lehet, mint hogy az urbérek tartozások lerovásának törvényszabta módorában rejlt ipargató akadályok, mindkét fél hasznával elhárítván, ezzel a mezőipar dús kifejlésére előmozdítások. E cél elérésére az örökvaltság kényszerítés alapján leendő elrendezését küldöm sem igazságos, sem sikert ígérő eszköznek nem találják; nem igazságosnak, mert az évi tartozások tökéjének kényszerített letételével és felvételével a tulajdon szentségét látják megtámadva, mennyire a jobbgy olly tökének lefizetésére kötelezetnek, mely reá nézve a felmondhatlanság jótékonyágával bír, a földesur pedig olly töké felvételére kényszerítettnek, mely biztos helyen neki eddig kevés munkával jól kamatozott; — nem sikert ígérőnek, mert úgy hiszik, hogy az örökvaltság nem a jöllét előidézésének, hanem csak tovább fejlesztésének eszköze, úgy annyira, hogy a jöllétnek bizonyos mennyiségbeni fenléte szükséges, hogy az örökvaltság sikerrel használathassék, és így ezt nem kényszeríteni, hanem inkább segítő törvényekkel könnyíteni akarják. És épen ezért annak kieszközését hagyják meg, hogy a robot, mely a jobbgy tényezőségét gátolva a jöllét előidézésének egyik legnagyobb akadály, és a dézma, legyen az tized vagy kilenced, mely a restnek kedvezvén, az igyekedést pedig nyomván, az ipart és szorgalmat előli, évenkénti értéke kényszerítő törvény által meghatározassék, és így azoknak természetbeni kiszolgáltatása megszüntetessék; mely törvényt akép alkotni kívánják, hogy az a dézma értékének meghatározására nézve azonnal fogantatva vétetvén, a robot évi értékének kényszerített meghatározása, hogy az uri majorságok, melyeknek egyik főtenezője a robot, ebből hátramaradás nélkül kibontakozhassanak, öt év alatt egy eszközültessek, hogy 15 évben a robotnak $\frac{1}{5}$, 2ban már $\frac{2}{5}$'s 'stb. 's így öt év alatt az egész legyen kényszerítőleg megváltva. Ez intézkedés által az örökvaltsági ügy kifejlése nemcsak nem akadályoztatnék, sőt az urbéri adózások számszerint leendővén megállapítva, tetemesen elősegítették. Ez okból az izenet nem ugyan az örökvaltság, de annak ajánlott modora tekintetéből nem pártolhatom. Ha azonban nézeteimet a többség nem pártolná, a szerkezetből legalább a végszakaszt, mint a tulajdonra nézve sérelmet, Sopronymegye érd. követe által kifejtett nézeteknél fogva kihagyatni kívánom.

A többi szónokok, a mint ezt a kerületi tanácskozásról tudósításunkban részletesen közöltük, részint a kényszerítés elve ellen nyilatkoztak, de kisebbségben maradtak (mint p. o. Szerém, Árva, Sáros, Szepes, Abauj, Temes, Baranya megyék követei és Horvátország); mások a kényszerítést mind a két félre kiterjeszteni akarták, de hasonlóképp kisebbségben maradtak, (mint p. o. Vas, Heves, Csanád, Torna megyék követei); — az utolsó 5t sokan a tulajdoni jogba vágnak, és igazságtalannak találván, az izenetből kihagyatni szorgalmazzák. Bónis S. Szabolcs követe, kinek indítványa nyomán az utolsó 5. a kerületi ülésben elfogadtatott, azon aggodalmak elhárítása kedvéért, melyek a majorsági földön lakó nép ügyének pártolásából eredtek, jónak látta indítványát ismételni. — Indítványa a nem urbéri lakosok külsőségeire ki nem terjedvén, csak belsőtelkekre szorított, miszerint ezek a földesurnak teljes kármentesítésével magoknak egy kis tulajdont szerezhesse. Egyébiránt az izenetben csak annyi mondatvált ki, hogy a választás, azon viszonyok felett is — melyek a birtokosok, és azoknak földén létező nem urbéri lakosok közt jelenleg fenforognak — külön javaslatot készítsen, — még itt sem elvöl, sem a viszonyok megszüntetéséről nincs szó, miben semmi veszedelem nem rejlik, 's benne a népek egy osztálya megnyugvást talált volna. — A többség azonban az utolsó 5t kihagyatását ohajtván, az izenet íme módosítással elfogadtatott.

Az izenet szerkezetére senkinek észrevétele nem lévén, az ülés eloszlott. —

XXX. Kerületi ülés dec. 22. (Elnökök: Csuzy Pál és Jony Vince, Zala és Szepes követei; jegyző: Szabó Miklós; tárgy: a magyar nyelv és nemzetiség iránti törvény- és felirási javaslat.)

Legelőbb a felirási javaslat vétetvén bonczkés alá, melyben minden egyes kívánatok befoglaltattak, Szentkirályi M. ügy vélekedett, miszerint a felirási javaslatot sokkal célszerűbb lesz általános modorban szerkeszteni, melynek folytán a 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 és 19 §§. helyett, mikben a kívánatok részletei elősoroltatnak, e következő szerkezetet ajánlá: „Történetünkben örökké neveztes ezen eseményt egyszermind zálogul és biztosítást tekintjük, hogy nemzetiségünk ügyében még fenlévő ohajtásaink Felséged által kegyelmesen teljesített, 's a már meghozott törvényeink sikerére mind közizagatási, mind közoktatási szempontból szükséges végrehajtási intézkedések fognak tetetni.“ — Bónis Sámuel a szerkezetet meghagyatni kívánta, olly véleményben lévén, hogy Pest m. másod követének, ki a törvényjavaslatot ugyan általánosságban szerkeszteni a részleteket pedig a felirásban megemlíteni indítványozá, javaslata elfogadtatott. Schneé L. pedig az általános szerkezetet elvből pártolá, az általánosság némely kívánatok elmozdítására könnyen kibuvó ajtócskaul szolgálhatván. Szentkirályi M. felvilágosítására azonban, miszerint a szerkezet modor iránt határozat nem keletkezett 's a részletek előszámlálás az utolsó 5., hol az 1843k eszt. dec. 11ről, 's 1844dik eszt. nov. 8ról tett alázatos felirásokra történik hivatkozás, — feleslegessé teszi, a többség hajlandó vala a javaslatot elfogadni, a mi határozatba is ment. — A hitelesítésnek egy kis vitaközi szint köleszöze Simon Ján. Soprony megyei követnek a felirásba felvételét kívánt azon indítványa, miszerint ő felsége megkéressék, hogy nyelvünk diplomáciai voltát a hon határain kívül is elismertetni 's az örökös tartományokkal levélkezésben

a viszonyosságot életbeléptetni méltóztassék. — Sopronymegyének e részbeni hazafiai buzgalma méltányoltván, indítványának a felirásban megemlítése részint azon okból, mert a felirás részletekbe nem bocsátkozik, részint mert a viszonyosság joga a törvényhatóságok kezeiben van, miszerint latin levelekre latinul, más nyelvekre pedig magyarul felelhetnek, elleneztetek. Ezeknek folytán Sopronymegye követe indítványát a kívánatok sorában előadhatván, attól ez uttal önkint elállt. — A felirás szerkezetére némely csekély észrevételek tetetvén 's elfogadtatván, p. o. hogy a „törvény nyelve“ helyett „magyar nyelv“ tétessék, — a törvényjavaslat is csekély módosítással, p. o. hogy ezen tétel: „miszerint ő felsége a felséges uralkodó ház tagjainak a magyar nyelv tökéletes tudományába beavatását nevelési rendszerül megállapítani méltóztatott“ — erről a k. k. érnek diplomatiicus tudományuk nem lévén, ezzel cseréltessék föl: „miszerint intézkedni méltóztatott, hogy a felséges uralkodó ház tagjai a magyar nyelv tudományába beavattassanak“ — továbbá, hogy a 3. §. „A közoktatási nyelv is kirekesztőleg magyar leendő“ — ekép fejtesse ki: — magyar legyen; és végre, miszerint világosan kitéssék, hogy Pozsega, Verőce és Szerém megyék 's a magyar tengeremlék az ott eddig gyakorlatban volt latin és illetőleg olasz nyelvnek önkélemben használhatóságában hat évig meghagyatnak, — elfogadtatott.

A karácsoni ünnepek miatt néhány napig ülések nem lesznek.

Megyék.

SZATMÁRBÓL. Nagy-Károly, dec. 10. 1847. Kisgyüleink, 's törvényszékeink a mult nov. hónap 22. napján kezdőlven két egész héti folyvást tartattak; törvényszékeink első héten két külön ülésben, a másodikon pedig négyben működtek; az eredmény és siker olly nagy volt, millyet még egy-egy pörszakon Szatmármegye ritkán mutathatott. Másodalispánunknak dec. 6kán megnyitott közgyűlésünben tett hivatalos jelentése szerint ellátott öszvesen 25 polgári per, 's 175. rab közül elíteltetett nyolczvan három, 's a rabok száma a szokott mennyiségről sokkal alábbszállott; másodalispánunk lelki erejének folytonos ébersége 's a határozatok, 's ítéletek létrejöttét könnyítő elnöki tiszta felfogása, 's a többi törvényszéki elnökök dicséretes buzgósága okozták, hogy e megye rendei legközelebb olly sikernek örvendhetnek.

Ugyancsak alispánunknak jelentéséből szomoruan értettük, hogy megyénkben a lázas, epés betegségek, 's a torokfájással járó skarlát és veres himlő, olly nagy pusztítást okoztak, hogy ez évben a holtak száma a szülöttekét jóval meghaladja. Hadi pénztárbeli tartozásunk 79 ezer pengő forintról 64 ezerre szállott. Termésünk középszerű, 's kivált ha a tavasz mostoha nem lesz, szükségétől legkevésbbé sem tarthatunk. Közünkünk lehető legnagyobb sikerrel használhattak fel. Alispánunknak pontos jelentése közhelyeslést nyervén, méltóságos főispáni helytartó ur elnöklete alatt közgyűlésünk a legilegedmesebb folyamatot vette, 's a kisgyűlési jegyzőkönyvek meghitelesítése után közkívánásra országgyűlési követeink szép szerkezetű tudósításaik olvastattak. — Nem szükséges megemlíteni, hogy Szatmármegyének a mohácsi vész óta, legdicsőségesebb napja 1847k évi december 6ika volt, — azon nagy és örökre emlétezetes nap, mellyen képviselői által hitelesen értesítetett, hogy felséges királya a nemzetet, 's elválasztott nádorát anyanyelvén három ízben szólította meg; leirhatatlan volt a k. k. örme, 's a jegyző olvasását sokszor félbeszakasztott „éljen“ kiáltások tanusíták a ragaszkodást és hálalatoságot, mellyel a k. k. nemzetiség legszentebb ügyét méltányolni tudó népszerű fejedelem iránt viseltetnek. — De nem volt itt még határa az élvezetnek, mellyet egy legjobb fejedelem nyújtott a népeknek, — mellynek sorsa igazgatásával isten megbízta; fejedelmi nagylelkűséggel 's elhunyt nádorunk iránt annyiszor nyilvánított részvétellel erősítte meg a választást, mellyet a nemzet egy czéla öszveforrott szívével, a multak hálafelel a jelen méltánylása, 's jövő reménye fejében legnagyobb készséggel teljesített. István es. kir. főherczeg nádorrá lón, 's a közohajtásnak e valósulása még nagyobb fokra emelte a rrk. örömet, 's ő felségének legkegyelmesebb királyunkhoz intézett köszönet 's az országos rrkhez mondott székfoglaló velős beszéde felolvastatván, kitérő eljenekkel fogadtatott, 's Szatmármegye ünnepélyt az országgyűlési csak fényben 's nagyszerűségben, nem pedig a szív áldozatainak tisztaságában, 's buzgóságban haladhatta meg. Ezek után felolvastattak a k. k. előadások; mindenki tudja, hogy a fejedelem, ki imént atyai gyöngédséggel hatott az erzekény 's hálalatos magyar szívekre, ezen k. előadásokban, a nemzet anyagi érdekeivel is annyira találkozott, hogy atyai jó szándékaról legkisebket kétkelkedni is szentségtörés volna: igen, Szatmármegye ő felsége atyai tiszta szándékaról tökéletesen meggyőződött, 's miután k. előadásai, e megye utasításaival csak nem mindenben öszveválnak, még azon boldog örömmel is részesei, hogy a nemzet boldogságáról 's elömeteléről, koronás királyával egy fogalmu lévén, az általalulás nehéz, de dicsően megkezdett útján, a nemzeti egység jelképének, a szent koronának vezértényéül tűrtet előre. — Az országgyűlési tudósítások olvasása bevégzetvén, főjegyzőnk indítványa következtében nádor ő felségének fényes pályáján üdvözölő felirat által szerencsét kívánni e megye kedves hivatásának ismerte, egyszermind ugyanannak figyelmeztetésére követeinek utasításul adta, hogy miután a k. k. előadások teljesen kielégítők, egész erővel a siker 's eredmény szerzése körül fáradozzanak. — A szív édes érzelmeivel öszveolvadt,

's századokra előre repkedő lelki képzeletek, sajátágon jó hangulatot adának a rrk tanácskozásának, mellyek mindnyájunk öröme, némely figyelemre nem méltátható párbeszédet kivéve testvéri egyetértéssel folytattak. — Miután a követei jelentések az országgyűlési választmányhoz általítottak, felhozattak, hogy b. Wesselényi Ferenc hazánkra, bár ezen megyében birtokos legyen is, az országgyűlésre királyi level által meg nem hivattott; senki sem kétkedett, hogy ez valami tévedésnek tulajdonítható, 's a rrk előtt tisztába jött, hogy a hiba a fömltgu udvari főkörmányszék által rendelt öszveírás egy részének eltévedéséből eredett, 's határozatképen kimondatott, hogy az öszveírás pótlólag küldessék fel, 's a tisztelt bárónak birtokossága felől a fömltgu udvari főkörmányszékre jelentés tétessék. — Ezek után a szokott sorozat szerint, többnyire magánosok ügyeire vonatkozó 's megyei belszerkezetünket érdeklő főkörmányszéki rendeletek 's helytartó-tanácsi intézmények olvastattak. Szabolcsmegyének a bukovinai magyarok beköltöztetésére, gróf Erdődyeknek saját családi ügyökre, gróf Andrássy Györgynek a bányatörvények létesítésére vonatkozó körlevelek a választmányhoz utasítottak. Veszprémnek a szólásszabadság és adó, Soprony városának a városok rendezése 's országgyűlési szavazataik tárgyában küldött levele, mennyiben e tekintetekben már e megyéknek utasításai vannak, tudomásul vétettek. — Kunewaldernek a zsidók polgárosítása tárgyában irott folyamodó levele az országgyűlési választmányhoz általítottak; megemlített érdemél itt, hogy a naponkint előforduló csődök és váltótkali visszaélések olly rossz színekben tükröznek vissza a zsidók jellemét, hogy legalább ezen megye részéről pártolásra alig számolhatnak; annival inkább nem számíthatnak pedig, mivel ezen vétkes nyereségvagnak 's haszonlesésnek gyökéroka nagy mesteröknek elkülönzési politikájában áll; míg azon granit-falak, mellyek által e népet az önzés, 's előítéletek a világ minden népeinek közepette is elszigetelve tartják, le nem omlanak, az ohajtott polgárosításról alig lehet szó.

Jövő januarius hónap 27kén utasítást készítendő rendkívüli közgyűlésünk, febr. 14kén perfolyam 's törvényszék, mart. 2kán pedig rendes közgyűlésünk lesz. — R e n d e s levelező.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. A parlament dec. 20kán a jelen rövid gyűlésben utolsó ülését tartotta. A tanácskozás az előterjesztendő rendszabályok előleges jelentésére szorított. A felsőházban az irlandi közbátorsági bill kiki. szentesítést nyert, mire Lansdowne marq. a ház elhalasztását febr. 3kai indítványozta. Ezt Ellenborough lord ellenzé, mivel a háznak most nagyobb kedve van a munkához mint a nyári hónapokban lesz, 's már csak azért is együtt kellene maradnia, mivel ha az irlandi bill, mint várható, a várakozásnak meg nem felelend, tüstint szigorubb rendszabályokat lehessen hozni. A nemes lord, ki mint India helytartója olly feltűnőn kaczerkodott a brámai istentisztelettel, egyszermind nagy haraggal nyilatkozott az iránt, hogy a mult héten majd minden közügy megakasztatott csupán azért, hogy az első minister egy billt terjeszthessen elő, mellynek czélja, egy zsidó milliomosnak a parlamentben helyt csinálni; ez egész pseudoliberalis hocuspocus nem egyéb mint a börcének tett bók. Lansdowne marq. csupán azt felelé, hogy szükség esetére a parlamentet újra öszve lehetend híni. Brougham lord a szünet után indítványt teend a büntető eljárás tárgyában, egy másikat pedig a követválasztási megvesztegetések ellen. — Az alsóházban Russell lord indítványozta az elhalasztást, miután a zsidóbill először felolvastatván második olvasása febr. 7kére tüzetett ki. Az éles nyelvű Sibthorp ezredes a mult héten jelen nem lévén utólagosan mondott a bill ellen némely guynos észrevételt. Kérdő: ha a bill keresztülmegy, mit fognak a zsidó tagok pénteken este és szombaton tenni? Egyéb választásuk nem lesz, vagy dolgozniok kell, ha valamely választmány tagjai, tehát vallásuk ellen vétkezniök, vagy pedig, ha a választmányban részt venni vonakodnak, magokat a ház börtönébe zárniok, (mi tav. mint tudjuk, Smith O'Brien irlandi parl. taggal történt.) Russell lord azt felelé, hogy alkalmasint a büntetés szenvedését fogják választani. Az elhalasztás ellen Spooner emelt szót és csak jan. 15eig tartandó szünetet javasolt. Hozzabb tanácskozás után Spooner a javaslatot visszahuzta. — Hogy az elhalasztás mindkét házban határozatba ment, már jelentettük.

FRANCZIAORSZÁG. Dec. 22én Duchatel belügyminister egy odavetett szava, hogy a király kissé roszul érzi magát, a börcében már azzá nagyittatott, hogy Lajos Filepet a guta ütötte meg. Nem rég a berlini pénzpiacozon nyerekedtek a francziák királyának koholt halálán. A királyi család dec. 20a óta ismét a Tuileriákban lakik.

A J. d. Débats a schweizi ügyekről végképen elhallgatott. Legujabb számában csak más lapokból ad kivonatokot.

A legitimista Union monarchique ezeket mondja: Ha holnap hivatnának egybe a választó testületek, nem szenved kétséget, hogy az általa a kamarába küldendő többség a baloldalon foglalna helyet. Ezt senki nem tagadja, magok a ministerium legbuzgóbb barátai sem. Nem tudjuk, hány napra terjed még a Guizotministerium élete, de annyi bizonyos, hogy a doctinairi uralkodás ideje le fog járni a törvényhozó test utolsó esztendejével. Azonban az indulatok e hatalmas mozgalmát

nem a reformlakomák idézték elő. A visszahatásnak számos okai vannak, némelyek a belső állapotból, mások Europa zavarai és veszélyeiből erednek.

A közönségben a karácsony előtt az volt a főkérdés, vajjon a bátorság, melylyel a ministerium Sauzet választását kamarai elnökké s Maleville nem választását alelnökké cabineti kérdéssé tette, annak jele-e, hogy a ministerium számos követet már kikérdezett s a többségről bizonyos, vagy pedig kétségbeesett kísérlet-e ez, a kamara közepét megijeszteni, hogy a ministeri crisis kellemtelenségei miatt egyes tagjai a hét éves cabinet ellen szavazni ne merjenek.

A kormány hír szerint törvényjavaslatot terjesztend a kamarák elé, miszerint Bonaparte Jeromos, Westphalia néhai királya, kinek a lakás Parisban ez év folytatában megengedett, évi 150,000 fr. nyugdíjjal láttassék el.

SPANYOLORSZÁG. A válaszfelirati viták dec. 15-én a senatusban is bevégeztek. A lelépett cabinet elleni vádsvazat, úgy mint a congressusban, itt is elfogadtatott, még pedig 75 szavazattal 6 ellen.

SCHWEIZ. Bernben dec. 20-ka körül Freiburg, Luzern és Unterwalden új követei megérkeztek. Luzern egyik követé a korábbi üldözöttségéről és a luzerni statusbörtönből megszökéséről ismeretes Steiger orvos, ki egyzersmind a canton nagytanácsának elnökévé is meg van választva.

ta; a szövetségi oklevél revisiója azonban hír szerint egy későbbi időszakra fog elhalasztatni.

GÖRÖGORSZÁG. Patrasban legközelebb katonalázadás volt. A kormány nem bízott az ottani nem rendes katonaság parancsnoka hűségében s a kormányzó annak elfogatására utasította.

MAROKKO. Abd-el-Kaderről a minapi hír alaptalan volt. Galignani Messengerben egy malagai levél dec. 11-ig értesít róla. E szerint az emir az orani határon táborban fektet; a császár seregei, két fia és a Rif tartomány kaidjának vezérlete alatt, összesen állítólag 30,000 lovas és 5-6000 gyalog különféle oldalakról közeledtek az emir mindössze mintegy 3000 embere ellen.

Spanyol lapok szerint Marokko császára és a francia kormány közt szerződés kötött, melynek értelmében a Charinas nevű szigeteket Melilla közelében, melyekre a spanyol kormány folytonosan igényt tartott, Franciaországnak fognak átengedni.

Szerkeszti Szenvey József.

Hivatalos tudósítások.

66. H i r d e t m é n y. (2, 3) 1285. Tekintetes simontornyai urodalomhoz tartozó t. Tolna megyében fekvő Simontornya mezővárosában 40 darab három éves és 60 darab két éves makkon hízott sertvések árverés útján január hó 3-án 1848 a tettes urodalom tisztartói hivatal által eladandók.

Tekintetes simontornyai urodalomhoz tartozó t. Tolna megyében fekvő Simontornya mezővárosában a sörélesztő árusok egy évre 1848. évi január hó 4-én árverés útján 50 pengő forint bántó-pénz letételével a tettes urodalom tisztartói hivatal által haszonbérbe létszen kiadandó.

(1286) 76. KÖLLE KÁROLY (1, 3) ruganymézgaáru-készítő Pesten szerencsés jelentetni, hogy saját készítményei számára, melyek uri és női felezőpökből, vadász és vízsarukból, légvankos és légderékalyokból utazók és betegek számára, úszóvekből, harisnyakból, köszvény s elvesztett labizadás ellen, saru- és felezőpö-lakból, mézgaasztromból köszvény, szemgyulladás, fő- és fog-fájás ellen, - jászó labdák, ruganymézgaasztromból, vizellenes saruköszvény, vizellenes ruganymézga-csatornyakból, vargaszkozókból, s általában mindenből mit ruganymézgaából készíthet, egy különös Raktárt, a „nagy Kristóf“ című patika mellett balra nyitott meg. s kegyes pártfogásért eszedzik, melyet ő pontos és lehető legutjánosb kiszolgálással megérdemelni iparkodand.

65. Vásárhirdetés — s haszonbérbe adás. (1, 2) 1284. Ő cs. k. felsége legkegyelmesebb királyunk Csongrád megyében kebelezt; Szentos város közönségének — egy negyedik, s mindenkor gyertyaszentelő hetében eső országos vásár tartását megengedni kegyelmesen méltóztatván — ezen országos vásár legközelebbi gyertyaszentelő hetében megtartatik.

Előfizetési hirdetés, az országgyűlési naplók, irományok és röpívek kiadása iránt.

- Az országgyűlési iratok kiadó-hivatalában, Pozsonyban és Landerer és Heckenastnál Pesten öszpontosulva és lehető leggyorsabb úton megjelennek az országgyűlési naplók, irományok és röpívek, melyekre a következő feltételek alatt ugyanott előfizethetni.
- 1) A fő Rendi naplóra, 100 nyomtatott ívre . . . . . 6 frt pengőben.
- 2) A Karok és Rendek naplójára, 100 nyomtatott ívre . . . . . 5 „ „
- 3) Az országgyűlési irományokra (acták), 100 nyomtatott ívre . . . . . 5 „ „
- 4) Az országgyűlési röpívekre, az első folyamra, mely, a „katonai élelmzési“ törvényjavaslatához tartozó 48 1/2 ívből álló táblákat csak fél áron beszámítván, 100 ív helyett 124 1/2 teljes ívet foglaland magában . . . . . 5 „ „
- 5) A második folyamra, azaz 100 teljes nyomtatott ívre, maga idejében . . . . . 3 „ 20 kr.

Pozsonyban dec. 1847 Ventur-utca 114 sz. As országgyűlési iratok kiadó-hivatala.

Kötelezvény-megsemmisítés. (3, 3) 1280) 13057. Pest vármegye idős Mayerffy Károlynak folyamodása következtében 1844-ik évi majus 20-án s junius 10-e között Budán 60,000 váltó forintból kiadott, s a mondott folyamodót keresőleg, fiát Mayerffy Károlyt pedig szenvedőleg illető, már kifizett, de elveszett kötelezvényt ország-szerzte avval kihirdetni kérvén: hogy a kérdéses kötelezvény megsemmisítésére egy évi s napi határidő tűzött ki, ugyan ez szokott mód szerint kihirdették. Kelt Bétsmáts hó 23-án 1847. (2, 3) 55. (1269)

VÖRÖSMARTY MINDEN MUNKÁI. (2, 3) 1282) Kiadják barátai Bajza és Schedel. A nemzeti kiadás XI. és XII-d. füzet s a kézi kiadás IX-dik kötet. A IX-d. kötet tartalma: Színművek ötödik kötet: Czillei és a Hunyadiak, történeti drama öt felv. — Legújabb költemények (1842-47.) Névnapi. A Merengőhöz. Mit csinálunk? Hübénybeny. Gondolatok a könyvtárban. Hymnus (a Kisfaludy-Társaság által jutalmazva). Jó borb. Madárhangok. Kis leány sirjára. A sors és a magyar ember. Csik Ferke. Csik emberek. Ország-haza. Deák Ferencz. A nefelejtéshez. A szegény asszony könyve. — B. K. . . . . P. . . . . Sirkövére. Vasárhelyi Pál sirkövére. A nemzeti kiadás előfizetési ára 8 frttal, s a kézi kiadásé 10 frttal még ez év végeig áll. Azontul a bolti ár 10 és 12 frttal lép be. Kilian György.

1270) 56. Kilian s társánál (2, 3) 1282) Pesten, váci-utca Parkfrieder-házban megjelent és minden hiteles könyvárusnál kapható: A magyar csödtörvénykezés. Irta kolgyári Császár Ferencz. Nagy 8-rét (igen takarékos nyomtatásban) 240 l. keményköt. ára: 2 ft 48 kr. pp.

1282) Valero J. A. (2, 6) cs. kir. szabadalmas pesti selyemszövetgyár-raktára van Pozsonyban a sétatéren „Reichezer“-házban 749. szám alatt 1-ső emeletben.

Kisfaludy Kassics Ignác Praxis Juridica Civilis, Stylare Juristarum Latino-Hungaricum. Harmadik meg bővített és az újabb törvényekhez alkalmazott kiadás. Két kötet, borítékban 4 ft 30 kr., vászonba kötve 4 ft 40 kr. p. p.

Steiner Eduard férfiföltöny-készítő Pestről a magas nemességnek s a t. cz. közönségnek czennel mély tisztelettel jelenti: hogy ő a legújabb és legdíszebb férfiföltönyöknek nagyszerű, s jól és gazdagon ellátott raktárával ide érkezett, s a jelen országgyűlés folyama alatt itt tartózkodand. Megszokva t. cz. vevőit mindenkor a legpontosabban és legjobban kiszolgálni, hízleg magának a fenirt magát itt is a legteljesebb bizalomra érdemessé tehetni, s áruinak élénk keletét reményelheti. Az illető eladási boltja van a vártelegen, a megyeháztól felfelé menve balra, báró Jeszenák szabadtelegén, ezelőtt „Zsigray“-féle házban Pozsonyban. (1283) (1, 3)

MAGÁNOS MAGYAR TÖRVÉNY. Kérdések és feleletekben előadva Acsádi Acsády Sándor. kir. táb. h. ügyvéd által. Harmadik kiadás az illető törvényekkel bővítvé. 8-rét. 1844. Kötve 1 ft 20 kr. pp.

Épen most jelent meg Heckenast Gusztáv pesti könyvárus és kiadónál és minden hiteles könyvárusnál kapható:

Épen most jelent meg Heckenast Gusztáv pesti könyvárus és kiadónál és minden hiteles könyvárusnál kapható: NŐK VILÁGA. Irta Szabó Richard. 8-rét Pesten 1847. füzeve 1 frt 40 kr. Vászonba kötve 2 frt pp.

JÓSIKA MIKLÓS. Akarat és hajlam. Regény. 8-rét Pesten 1846. 2 kötet füzeve 2 ft pengőben.

Regényes képletek. 8-rét Pesten 1847. 3 kötet füzeve 3 frt pengőben.

Jósika István. Regény. 8-rét Pesten 1847. 5 kötet füzeve 5 frt pengőben.

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast. Vége az 1847diki második félévnek.